

RZEPNY (15) *ai*

e jasne.

sg m N rzepny (2). ◇ *f N* rzepnâ (1), [rzepn(a)]. ◇ *A* rzepną (1). ◇ *n N* rzepn(e) (7). ◇ *G* rzepného (2). ◇ *A* rzepn(e) (1). ◇ *pl A subst* rzepn(e) (1).

Sł stp, Cn notuje, Linde XVII – XVIII w.

Przymiotnik od „rzepa” (15) :

a. *Będący częścią rzepy; rapicius Cn (12) :*

Wyrażenia: [»korzeń rzepny«: Korzeń Rzepny tuczy dobrze nálezé ciało *UrzędowHerb* 262b.]

»nác, liście rzepne(-a)« = *rapacia (rapicia) Mącz, Cn; rapicius colis Cn [szyk 2:1] (2:1):* Też liście rzepne wwarzone s piotrufzką, [...] te⁸⁰ pożyway/ bowiem vrinę pobudza *FalZioł* I 120a; *Rapacium, sive rapicia, Rzepna nác. Mącz* 345d; *Nác rzepną/ liście kápułtne/ po gorách fufzyć: dla świni ná žimę. GostGosp* 76.

»rzepne nasienie, [siemię]« [szyk 5:4] (9): przeciwko iadom wólzelkim iefé iakoby drijakiew rzepne náfienie. *FalZioł* I 120a; woda w ktoreyby było wwarzone rzepne náfienie/ krofty z liczka [...] zgania gdy tą wodą będą częłtho maczane. *FalZioł* I 120b, I 119d [2 r.], 120a [3 r.]; zeżwác rzepného nášienia/ á ono ná ono miełtce [tj. *ranę po ukąszenu węża*] przyłóżyć *SienLek* 153v, 40v; [Siemię rzepne: za nasienia rzepne do nasienia ... gr. 22 *InwBiskWłocł* 1582 232].

b. *Uzyskany z nasion rzepy (2) :*

Wyrażenie: »rzepny olej« [szyk 1:1] (2): *Rapacinum oleum, Rzepny oliey. Murm* 161; *Mymer*¹ 41; [*ReuchlinBartBydg* C4v].

c. *Dotyczący miejsca uprawy i przechowywania rzepy (1) :* We zły rok ma włodarz doyżrzeć/ áby wołów kmiećie nieprzedawáli. Rzepne doły y w boru co karcz kopáią áby zámietywáli *GostGosp* 167; [Item jeszcze dostała mu się rola za tą Bogdanką leżącą, także szeroko, to jest 16 składów a przez dwoje staj długo, rzepna rzeczona *InwSzlachKal* 1595 nr 61, 1595 nr 61].

d. [W funkcji rzeczownika: »rzepne« = *ekwiwalent powinności składania w daninie rzepy: Solvunt de manso ratione census per XXII grossos ad festum s. Martini et per II choros avenae rzepnego. WizytGn* 238; *Rzepnego dant per II choros avenae de manso. WizytGn* 240, 239, 241.]

Cf **RZEPIANY**